

УТВЪРЖДАВАМ

Директор:

Емилия Стефанова

П РА В И Л Н И К З А Д Е Й Н О С Т Т А

на 76 ОУ “ Уилям Сароян“, гр. София

за учебната 2024/2025 година

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Учебно време

Чл. 1. Определя се график на учебното време, както следва:

За учебната 2024 – 2025 година:

1. Начало и край на ваканциите (с включени празнични и почивни дни) с изключение на лятната:

31.10.2024 г. – 03.11.2024 г. вкл. есенна

21.12.2024 г. – 02.01.2025 г. вкл. коледна

05.02.2025 г. междусрочна

29.03.2025 г. – 06.04.2025 г. вкл. пролетна за I – XI клас

04.04.2025 г. – 06.04.2025 г. вкл. пролетна за XII клас

2. Неучебни дни

3. Начало на втория учебен срок

06.02.2025 г. I – XII клас

4. Край на втория учебен срок

15.05.2025 г. XII клас (13 учебни седмици, 65 учебни дни)

02.06.2025 г. I – III клас (14 учебни седмици, 70 учебни дни)

16.06.2025 г. IV – VI клас (16 учебни седмици, 80 учебни дни)

30.06.2025 г. V – VI клас (18 учебни седмици за паралелки

в спортни училища, 90 учебни дни)

30.06.2025 г. VII

21.05.2025 г. задължителен държавен зрелостен изпит по български език и литература

23.05.2025 г. втори задължителен държавен зрелостен изпит и задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация

Дати за провеждане на изпитите от националните външни оценявания, както следва:

IV клас Български език и литература – 3 юни 2025 г., начало 10,00 часа

Математика – 4 юни 2025 г., начало 10,00 часа

VII клас Български език и литература – 18 юни 2025 г., начало 09,00 часа

Математика – 20 юни 2025 г., начало 09,00 часа

Чужд език (по желание на ученика) – 19 юни 2025 г., начало 09,00 часа

РАЗДЕЛ II

ОЦЕНЯВАНЕ ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл.3. (1) Оценката съдържа качествен и количествен показател.

(2) Оценките, които може да се поставят, са "отличен (6)", "много добър (5)", "добър (4)", "среден (3)", "слаб (2)".

(2) Качественият показател, който определя степента на постигане на очакваните резултати от обучението, е:

1. **отличен** - ученикът постига напълно очакваните резултати от учебните програми; в знанията и уменията няма пропуски; усвоени са всички нови понятия и ученикът ги използва правилно; притежава необходимите компетентности и може да ги прилага самостоятелно при решаване на учебни задачи в различни ситуации; действията му са целенасочени и водят до краен резултат;

2. **много добър** - ученикът постига с малки изключения очакваните резултати от учебните програми; показва незначителни пропуски в знанията и уменията си; усвоил е новите понятия и като цяло ги използва правилно; доказва придобитите компетентности при изпълняване на учебни задачи в познати ситуации, а нерядко - и в ситуации, които не са изучавани в клас, макар това да става с известна неувереност; действията му са целенасочени и водят до краен резултат, който извън рамките на изучените ситуации може да не е съвсем точен;

3. **добър** - ученикът постига преобладаващата част от очакваните резултати от учебните програми; показва придобитите знания и умения с малки пропуски и успешно се справя в познати ситуации, но се нуждае от помощ при прилагането им в непознати ситуации; усвоена е преобладаващата част от новите понятия; действията му съдържат неточности, но в рамките на изученото водят до краен резултат;

4. **среден** - ученикът постига само отделни очаквани резултати от учебните програми; в знанията и в уменията си той има сериозни пропуски; усвоени са само някои от новите понятия; притежава малка част от компетентностите, определени като очаквани резултати в учебната програма, и ги прилага в ограничен кръг алгоритмизирани и

изучавани в клас ситуации с пропуски и грешки; действията му съдържат недостатъци и рядко водят до краен резултат;

5. **слаб** - ученикът не постига очакваните резултати от учебните програми, заложи като прагова стойност за успешност и зададени чрез степенята на позитивен измерител „среден“.

(2) В случаите когато количественият показател не се определя като цяло число, качественият показател се определя при условията на държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

1. за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател слаб;

2. за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател среден;

3. за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател добър;

4. за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател

много добър;

5. за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател отличен.

(4) Когато се използват други количествени показатели, те се приравняват към оценките по ал. 2.

(5) Оценките от националното външно оценяване в края на VII може да се изразяват само с количествени показатели – в брой точки.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 78 от 2017 г., в сила от 29.09.2017 г.) Въз основа на установените резултати от изпитванията на учениците от I - III клас се поставят оценки само с качествени показатели по ал. 2, като качественият показател, изразяващ степенята на постигане на очакваните резултати от обучението по ал. 2, т. 5, е „незадоволителен“.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 78 от 2017 г., в сила от 29.09.2017 г.) В случаите по ал. 6 системата от символи на качествени показатели се определя със заповед на директора на училището след решение на педагогическия съвет. При преместване на ученик копие от заповедта се прилага към документацията.

(8) На учениците със специални образователни потребности, обучаващи се по индивидуална учебна програма, се поставят оценки само с качествен показател, който може да са: "постига изискванията", "справя се" и "среща затруднения".

(9) Когато се установи, че учениците по ал. 7 са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план, се поставя оценка с количествен показател и по този учебен предмет и обучението по индивидуална учебна програма се преустановява.

Чл. 4. Основните компоненти на оценяването, видовете и формите на оценяване, както и организацията, условията и редът за извършването му се определят с ДОС за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 5. (1) Текущите изпитвания се осъществяват ритмично и системно през първия и през втория учебен срок.

(2) В триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване се установява входното равнище на учениците по учебни предмети или модули, които са изучавали през предходната учебна година в задължителните учебни часове.

(3) Текущото изпитване по ал. 2 е писмено, с изключение на учебния предмет физическо възпитание и спорт и е върху учебно съдържание от последната година, в която съответният учебен предмет е изучаван. То има диагностична функция с цел установяване на степента на усвояване на основни понятия, факти и закономерности и на придобитите компетентности, които ще се надграждат през учебната година, както и идентифициране на дефицитите и предприемане на мерки за преодоляването им.

Чл. 6. (1) Освен ако в съответната учебна програма не е определено друго, минималният задължителен брой текущи изпитвания по учебен предмет или модули за всеки учебен срок е:

1. две текущи изпитвания по учебни предмети или модули, изучавани по училищен учебен план с до два учебни часа седмично;

2. три текущи изпитвания по учебни предмети или модули, изучавани по училищен учебен план над 2 учебни часа седмично;

(2) В минималния задължителен брой текущи изпитвания по ал. 1 се включва текущото изпитване.

Чл. 7. (1) Според формата текущите изпитвания са устни, писмени и практически, а според обхвата - индивидуални и групови.

(2) След установяване на постигнатите резултати при текущите изпитвания на учениците се поставят текущи оценки.

(3) При текущите устни и практически изпитвания оценяващият е длъжен да аргументира устно оценката си пред ученика, а при текущите писмени изпитвания - писмено.

(4) Когато текущите изпитвания се осъществяват въз основа на проект, представянето на проекта може да е в устна, в писмена и/или в практическа форма.

Чл.8. (1) При индивидуалните устни изпитвания ученикът дава устни решения и отговори на индивидуално поставени задачи или въпроси.

(2) При индивидуалните писмени изпитвания ученикът дава писмени решения и отговори на индивидуално поставени задачи или въпроси. Индивидуалните писмени изпитвания се извършват за не повече от един учебен час.

(3) При индивидуалните практически изпитвания ученикът изпълнява практически дейности, определени в индивидуално поставено практическо задание.

Чл.9. (1) При груповите устни изпитвания всеки ученик дава индивидуални устни решения и отговори на групово поставени задачи или въпроси.

(2) При груповите писмени изпитвания всеки ученик дава индивидуални писмени решения и отговори на групово поставени задачи или въпроси.

(3) При груповите практически изпитвания всеки ученик изпълнява индивидуално или в екип практически дейности, определени в групово поставено практическо задание.

(4) При груповите изпитвания се поставя текуща оценка индивидуално за всеки ученик.

Чл. 10. (1) Контролната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците след приключване на обучението по определена част (раздел) от учебното съдържание по учебния предмет.

(2) Контролната работа се провежда за не повече от един учебен час.

Чл. 11. (1) Класната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците по учебния предмет в края на учебния срок.

(2) Класна работа се провежда по:

1. български език и литература и по математика - в прогимназиалния етап.

2. Класната работа по математика при обучение за придобиване на общообразователна подготовка се провежда за един учебен час.

3. Класната работа по български език и литература се провежда в два слети учебни часа.

Чл. 12. (1) Контролните и класните работи се коригират и рецензират от преподаващия учител и се връщат на учениците за запознаване с резултатите.

(2) Оценяващият анализира и обобщава резултатите от контролните и класните работи, като в срок до две седмици след провеждането им уведомява учениците за направените изводи.

(3) Контролните и класните работи се съхраняват от учителя до края на учебната година.

Чл. 13. (1) Контролните и класните работи се провеждат по график при спазване на следните изисквания:

1. за една и съща паралелка не може да се провежда повече от една класна или една контролна работа в един учебен ден;

2. за една и съща паралелка в една учебна седмица не могат да се провеждат повече от две класни и/или контролни работи;

3. не се провеждат класни работи в последната седмица от учебния срок.

(2) Графикът по ал. 1 се изготвя по предложение на учителите по съответния учебен предмет, утвърждава се от директора на училището до две седмици след началото на всеки учебен срок и се поставя на общодостъпно място в училището.

(3) За графика по ал. 1 учителите по съответния учебен предмет информират учениците, а класните ръководители - родителите (настойниците, попечителите, представителите на непридружените малолетни и непълнолетни лица, търсещи или получили международна закрила).

(4) Срочната оценка се формира не по-рано от една учебна седмица и не по-късно от два учебни дни преди приключване на съответния учебен срок.

Чл. 14. (1) Годишната оценка се оформя от учителя по съответния учебен предмет или модул, като се отчитат постигнатите компетентности на ученика върху учебното съдържание, изучавано през учебната година за придобиване на общообразователната, разширената, профилираната подготовка и при вземане предвид на срочните оценки.

(2) За учебен предмет, който по училищен учебен план се изучава само през един от сроковете, се формира годишна оценка въз основа на съответната срочна оценка.

Чл. 15. (1) Срочната и годишната оценка се формират в съответствие с определеното в учебната програма съотношение между текущите оценки от устните, писмените и практическите изпитвания, в т.ч. и от класните и/или контролните работи, и участието на ученика в учебния процес (работа в час, изпълнение на домашни работи, изпълнение на практически задачи, работа по проекти).

(2) За резултатите от обучението:

1. в I клас по всички учебни предмети се формира обща годишна оценка с качествен показател;

2. във II и в III клас по всеки учебен предмет се формира годишна оценка с качествен показател;

3. от IV до VII клас по всеки учебен предмет или модул се формира годишна оценка с качествен и количествен показател.

(3) Срочните и годишните оценки на учениците от IV до VII клас се формират с точност до цяло число.

(4) Срочна оценка не се формира без наличието на минималния брой текущи изпитвания поради отсъствие на ученика в повече от 25 % от часовете по учебния предмет в съответния вид училищна подготовка. В този случай ученикът полага изпит за определяне на срочна оценка.

(5) (Предишна ал. 6. - ДВ, бр. 78 от 2017 г., в сила от 29.09.2017 г.) Не се оформя срочна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му, ако продължителността на освобождаването не позволява осъществяването на минималния задължителен брой текущи изпитвания. В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва „освободен“.

(6) За учениците в начален етап, получили качествена оценка, която показва, че не са усвоили компетентностите, определени в учебната програма за съответния клас, или получили срочна оценка слаб (2) по определен учебен предмет, се организира допълнително обучение по чл. 178, ал. 1, т. 2 ЗПУО по график, утвърден от директора на училището.

(7) По учебните предмети, изучавани в I - III клас не се формира срочна оценка.

(8) Не се формира срочна оценка и при обучение по индивидуални учебни програми на ученици със СОП по учебните предмети, по които оценяването е с качествените оценки.

(9) Годишната оценка на ученик, обучавал се в чужда държава, в която не се оформят срочни оценки, се формира въз основа на текущите оценки по съответния учебен предмет, признати при условията и по реда на глава пета от Наредба за оценяване на

резултатите от обучението на учениците и/или на оценките по съответния учебен предмет, получени в приемащото училище.

УЧЕНИЦИ

Чл. 16. (1) Учениците участват като партньори в училищното обучение и имат активна роля за постигане на целите на образователно-възпитателния процес.

(2) Ученикът има следните права:

1. да бъде обучаван и възпитаван в здравословна, безопасна и сигурна среда;
2. да бъде зачитан като активен участник в образователния процес;
3. да избира профила и професията;
4. да избира между учебните предмети или модули, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове;
5. да получава библиотечно-информационно обслужване;
6. да получава информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
7. да получава обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
8. да бъде информиран и консултиран във връзка с избора на образование и/или професия;
9. да участва в проектни дейности;
10. да дава мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативните учебни часове;
11. чрез формите на ученическо самоуправление да участва в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план;
12. да получава съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко го засягат, както и при участие в живота на общността;
13. ако е освободен от учебния предмет физическо възпитание и спорт, да не присъства в часа, когато е първи или последен за деня, а в останалите часове да присъства ,без да участва;
14. да ползва мобилен телефон, таблет и други електронни устройства в училище само при необходимост в учебния процес; при нарушение те се изземват и предават на родителя/настойника;
15. да бъде поощряван с морални и материални награди.

Чл. 17. Ученикът има следните задължения:

1. да присъства и да участва в учебните часове и занимания редовно;

2. да съхранява авторитета на училището и училищната общност и да допринася за развитие на добрите традиции;
3. да зачита правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилага физическо и психическо насилие;
4. да се явява в училището с облекло и във вид съгласно изискванията на училищния правилник;
5. да не участва в хазартни игри, да не употребява тютюн и тютюневи изделия, алкохол и наркотични вещества;
6. да не носи оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;
7. да носи ученическата си лична карта в училище и извън него;
8. да спазва правилата за поведение в паралелката и в училището;
9. да спазва правилника за дейността на училището;
10. да не възпрепятства със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;
11. да не използва мобилния си телефон по време на учебните часове и да го оставя на пригодените с решение на училищното ръководство места.
12. да се явява в училище и на организираните от училището мероприятия в приличен външен вид, който съответства на положението му и на добрите нрави.
13. Забранява се: оскъдно и предизвикателно облекло (поли по-къси от 4 пръста над коляното, потници, къси панталони); обувки с ток, по-висок от 4 см. или платформа; пиърсинг; грим; лак; татуировки; боядисани коси; неподходящи прически (дълги бритони, тупирани коси, използване на лак, гел, спрей).
14. ползва тетрадки, моливници и други пособия, които отговарят на възрастовите му особености, възпитават в естетика и не съдържат агресивни послания.
15. опазва училищното имущество. При доказана повреда е длъжен да възстанови щетите в седемдневен срок.
16. опазва безплатните учебници, като в края на учебната година ги връща в запазен вид; при нанесени щети да възстанови учебниците или заплати стойността им;
17. при необходимост да изчака 15 минути след започването на учебния час съответния преподавател в класната стая.
18. да пази личните си вещи, да не ги оставя без надзор. За изгубени вещи училището не носи отговорност;
19. да се явява в училище 15 мин. преди началото на учебните занятия;
20. да се храни на определените за целта места;

21. да се отнася с уважение към учителите и съучениците си. Влизането на учителя, директора или външно лице в клас да бъде посрещано със ставане на крака и устно приветствие.

Чл. 18. (1) Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи:

1. по медицински причини - след представяне на медицински документ, издаден от лекар в лечебно заведение за първична или специализирана медицинска помощ, център за спешна медицинска помощ или спешно отделение на лечебно заведение за болнична помощ въз основа на данните от анамнезата, обективния статус от извършения преглед, резултатите от извършените изследвания и поставената диагноза, отразени в медицинската документация, и след потвърждение от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, с писмо, по имейл или в телефонен разговор;

2. поради участие в други дейности извън процеса на училищното образование- при представяне на документ от спортния клуб, в който ученикът членува, от организаторите на състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, и след потвърждение от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, с писмо, по имейл или в телефонен разговор;

3. (изм. - ДВ, бр. 23 от 2024 г., в сила от 19.03.2024 г.) до 15 учебни дни в една учебна година с мотивирано заявление от родителя до класния ръководител, но не повече от 5 дни наведнъж; Заявлението по ал. 1, т. 3 се подава преди отсъствието на ученика, а ако това е невъзможно, родителят уведомява класния ръководител в първия ден от отсъствието на ученика от училище.

(2) В случай че родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, ще отсъства от настоящия си адрес за срок, по-голям от един месец, той уведомява писмено директора на училището, като посочва лице, което ще контактува с училището за времето на отсъствието му по всички въпроси, свързани с училищното образование, с изключение на отписването на ученика от училището

Чл.19. Ученикът няма право да:

1. отсъства от учебни занятия без уважителни причини;

2. ученик, записан в ГЦОУД, няма право да отсъства от следобедни занимания без уважителни причини. При допуснати над 15 часа неизвинени отсъствия ученикът отпада от групата;

3. участва в хазартни игри, да пуши, да употребява наркотични средства и алкохол;

4. участва в политически партии и организации до навършване на 18-годишна възраст;

5. унижава личното достойнство на съучениците си и упражнява физическо и психическо насилие върху тях, свързано с религиозни, етнически и полови различия;

6. накърнява или унижава с поведението си авторитета и достойнството на учители, служители, съучениците си или граждани с думи или действия, като прилага психическо и физическо насилие върху тях;

7. създава пречки на учителя при и по повод изпълнение на служебните му задължения
8. пропагандира религиозни и политически идеи сред останалите ученици;
9. руши училищната собственост;
10. фалшифицира, унищожава училищна документация или медицински документи;
11. ползва мобилен телефон и други технически и електронни средства по време на час без разрешението на учителя;
12. използва мобилния си телефон за правене на снимки и клипове в сградата и района на училището;
13. разпространява и/или използва материали, компрометиращи училището, учителите, учениците и съучениците си;
14. носи в училище взривоопасни и пиротехнически средства, хладно и огнестрелно оръжие и други подобни и да застрашава живота и здравето на ученици, учители и служители;
15. бъде на обществени места без придружител в съответствие с изискванията на Закона за закрила на детето;
16. ученикът няма право да се надвесва от прозорците на училището, както и да изхвърля предмети през тях;
17. да внася в класните стаи и физкултурния салон храни и напитки.

Чл. 20. (1) Отсъствие на ученик от учебен час без уважителни причини е неизвинено отсъствие.

(2) Закъснение на ученика за учебен час до 20 минути се отчита като половин отсъствие, а закъснение на ученика за учебен час с повече от 20 минути – като едно отсъствие.

(3) Максималният брой допустими неизвинени отсъствия е 15.

(4) По изключение, когато ученикът е допуснал отсъствия поради социално-икономически причини, след запознаване с доклад от класния ръководител, изясняване и обсъждане на конкретните обстоятелства, породили този казус, Педагогическият съвет може да вземе решение допуснатите отсъствия да бъдат извинени еднократно за съответния ученик.

Чл. 21. (1) Когато ученикът отсъства от училище един учебен ден и отсъствието не е по някоя от уважителните причини, класният ръководител е длъжен да уведоми родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, с писмо, по имейл или в телефонен разговор и да обсъди с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствията.

(2) Броят на отсъствията на ученика се отбелязва в електронния дневник на класа.

ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 22. Училището осигурява подкрепа за личностно развитие на децата и учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

Чл. 23. На децата и учениците в училището се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им. Условието и редът за осъществяване на дейностите на подкрепа за личностно развитие се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл.24. Общата подкрепа за личностно развитие в училището, която е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището и включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети;
3. допълнително консултиране по учебни предмети;
4. кариерно ориентиране на учениците;
5. занимания по интереси;
6. библиотечно-информационно обслужване;
7. грижа за здравето;
8. поощряване с морални и материални награди;
9. дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- 10.. дейности за превенция на обучителните затруднения;
11. логопедична работа.

Чл. 25. (1) Консултирането по учебни предмети е достъпно за всички ученици и се провежда извън редовните учебни часове от учителите по предмети ежеседмично в рамките на учебната година.

(2) Директорът на училището утвърждава график не по-късно от 15 октомври за първия учебен срок и не по-късно от 20 февруари за втория учебен срок, в който се определя приемно време и място на всеки учител, поставя се на видно място в сградата на училището и се публикува на интернет страницата на училището.

(3) Класните ръководители информират родителите за възможностите за допълнително консултиране по учебните предмети. Времето за допълнително консултиране е част от работното време на учителите.

Чл.26. (1) Децата и учениците се поощряват с морални и материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при:

1. постигнати изключителни успехи в учебната дейност и за върхови постижения и класиране на призови места при реализирането на изследователски проекти в конкретни

предметни области, на творчески проекти или на проекти, свързани с иновации в образованието;

2. класиране на призови места и получаване на отличия за значими постижения в национални и международни състезания, олимпиади, конкурси, фестивали и други форуми за изява на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта;

3. прояви на гражданска доблест и участие в доброволчески или благотворителни инициативи или при участие в дейности и значими прояви за приобщаване на децата и учениците към непреходните национално значими идеали и ценности, както и за утвърждаване на европейските ценности и сближаването на европейските народи.

(2) Директорът след решение на педагогическия съвет със заповед може да учредява награди за децата и учениците. В заповедта се определят и конкретни критерии, на които трябва да отговарят децата и учениците, за да бъдат удостоени с определена награда.

(3) Наградите, с които се удостояват децата и учениците, може да бъдат грамоти, сертификати, плакети, предметни награди, парични награди и други в зависимост от възможностите на училището и постиженията на децата и учениците.

(4) Предложенията за удостояване с награди се правят до директора от педагогически специалисти, от специалисти, осъществяващи занимания по интереси с деца и ученици, от родители, представители на децата или от лицата, които полагат грижи за децата, от ученици в институцията, от други лица и организации.

(5) Предложенията съдържат трите имена на детето или ученика, групата/класа, в който се обучава, мотивите за предложението и информация за конкретните постижения на детето или ученика в подкрепа на направеното предложение.

(6) Комисия, определена със заповед на директора, разглежда постъпилите предложения и предлага на педагогическия съвет да вземе решение за награждаване на децата и учениците.

(7) Директорът въз основа на решението на педагогическия съвет със заповед определя децата и учениците, които се удостояват с награди.

(8) Наградите се връчват на значими национални празници, по тържествени поводи или на специално организирани събития.

(9) Награди за децата и учениците може да бъдат определяни и с правилника за дейността на съответната институция.

Чл. 27. За преодоляване на проблемното поведение на детето или ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в училищната среда, с участието му в дейността на институцията и с поведенческите му прояви се прилагат една или повече от следните дейности за въздействие върху вътрешната мотивация:

1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;

2. използване на посредник при решаване на конфликт в училище;

3. консултиране на детето или ученика с психолог;
4. консултиране на детето или ученика с педагогически съветник;
5. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин;
6. насочване на детето или ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
7. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);
8. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището;
9. други дейности, определени в правилника за дейността на институцията.

Чл. 28. (1) Дейността се прилага за изясняване на конкретен проблем с цел насочване на ученика към определена подкрепа и мотивирането му за участие в дейности, които да доведат до разрешаване на проблема. Дейността се документира в дневника на класа и се информира родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето.

(2) Класният ръководител осъществява разговор с ученика за установяване на причините, довели до възникването на проблема, при спазване на етичния кодекс на училищната общност.

(3) В резултат от дейността по ал. 2 класният ръководител съвместно с ученика определя дейности, които да доведат до преодоляване на проблема.

(4) Класният ръководител оказва подкрепа на ученика за осъществяване на дейностите по ал. 3.

Чл. 29 (1) Дейността се осъществява в училището от подготвен за разрешаване на конфликтни ситуации учител, който не е страна в конкретния конфликт и който посредничи между страните в конфликта с цел разрешаването му.

(2) Посредникът в конфликта по ал. 1 провежда разговор с всички страни в конфликта за установяване на причините, довели до възникването му, при спазване на етичния кодекс на училищната общност.

(3) За всички предприети дейности с децата или учениците за преодоляване на проблемното им поведение и за справяне със затрудненията им с приобщаването в образователния процес и в институционалната среда, с участието в дейността на институцията и с поведенческите им прояви се информира родителят, а за дейността по чл. 29, т.б се изисква и информираното му съгласие.

(4) Родителят е длъжен да съдейства и да подпомага учителите и другите педагогически специалисти при реализирането на дейностите.

(5) При отказ от страна на родителя да съдейства и да подпомага реализирането им директорът на институцията писмено сигнализира дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на детето или ученика за предприемане на действия при необходимост при условията и по реда на Закона за закрила на детето.

(6) Директорът на дирекция „Социално подпомагане“ уведомява директора на училището за предприетите действия по отношение на родителя в срок до 10 работни дни от предприемането им.

(7) Дейностите по чл. 31 се предприемат и се осъществяват независимо от предприетите действия по ал. 4 по отношение на родителя.

САНКЦИИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 30. (1) За неизпълнение на задълженията, определени в ЗПУО, в нормативните актове по неговото прилагане и в правилника за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците може да се налагат следните санкции: (чл.199, ал.1-5 от ЗПУО)

1. забележка;
2. преместване в друга паралелка в същото училище;
3. предупреждение за преместване в друго училище;
4. преместване в друго училище;
5. преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение.
6. извършване на дейности в полза на училището в свободното от учебни часове време;

1. „Забележка“ – за:

- а. 5 неизвинени отсъствия;
- б. внасяне на вещи, опасни за здравето и живота на учениците, учителите и служителите;
- в. системно явяване без учебни помагала и домашни работи;
- г. регистрирани над 3 забележки в дневника относно несериозно поведение и отношение в процеса на обучение;
- д. противообществени прояви и други нарушения на правно-етичните норми;
- е. поведение, което е нарушение на установения ред при провеждане на екскурзии с учебна цел;
- ж. пързаяне по парпети, надвесване от прозорци, опасни игри със снежни топки, хазарт, игри и прояви, застрашаващи живота и здравето на учениците в района на училището.

2. „Предупреждение за преместване в друго училище“ – за:

- а. 10 неизвинени отсъствия;
- б. увреждане на училищната материално-техническа база и на учебната документация;
- в. системно и съзнателно нарушаване на дисциплината в процеса на обучение;

г. умишлени действия, застрашаващи живота и здравето на ученици, учители и служители в училището;

д. употреба на алкохол и други упойващи вещества в прилежащия район на училището;

е. прояви на физическо и психическо насилие;

ж. разпространяването на наркотични вещества в училището; то се разглежда и санкционира от съответната комисия в училището съвместно с органите на МВР;

з. установяване на фалшифициране на документ за извиняване на отсъствие – за първо провинение;

и. при ползване на лични данни на учител или служител – за първо провинение.

3. „Преместване в друго училище до края на учебната година“ – за:

а. повече от 15 неизвинени отсъствия;

б. системно нарушаване на Правилника за дейността в училището;

в. употреба на алкохол и наркотични вещества в сградата и двора на училището;

г. упражняване на физическо или психическо насилие;

д. унищожаване на училищно имущество;

е. установяване на фалшифициране на документ за извиняване на отсъствие – за второ провинение;

ж. ползване на лични данни на учител или служител – за второ провинение.

Санкция „Забележка“ се налага и регламентира, както следва:

1. за допуснати 5 неизвинени отсъствия;

2. пречи при изпълнение на служебните задължения на учителя;

3. за повторни леки нарушения на настоящия правилник, за които на ученика/чката е наложена вътрешна санкция по ал.1;

4. за три забележки по поведението на ученика, външния вид и подготовката за учебен час /екип, учебни помагала, поведение, несъответстващо на добрите нрави и др/, вписани в дневника на класа/ ГЦОУД;

5. двукратно нерегламентирано от учител ползване на електронна техника в учебен час, вписани в дневника на класа/ ГЦОУД;

6. за възстановимо увреждане на училищна или частна собственост, предоставяне на некоректна и/или подвеждаща информация, описани в дневника на класа/ ГЦОУД;

7. за еднократно поведение, което застрашава в лека степен физическото здраве на ученици и служители в 76 ОУ „У. Сароян“ - блъскане, удар с лек предмет - топка, учебни помагала, бутилка, чанта, спъване и др;

8.за еднократно поведение, което застрашава в лека степен психичното здраве на ученици и служители в 76 ОУ „ У. Сароян“ - грубо отношение и думи, нанесена обида на основание на външен вид, произход и състояние, компетенции и др.;

9.при отказ от изпълнение на учебните и други задължения на ученика като общо или конкретно поставени от класен ръководител/ учител и регламентирани в този правилник.

10.При подтикване на ученик, за да извърши действия, застрашаващи психичното здраве на друг ученик.

11.Санкцията „Забележка“ се налага със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител и писмено уведомен родител за причините за налагането ѝ и бъдещите възможни и наложителни съвместни дейности за преодоляване на проблемното поведение;

12.Срокът на санкцията е до края на учебната година, в която е наложена.

(2)Санкция „Предупреждение за преместване в друго училище“ се налага и регламентира, както следва:

1.за допуснати 15 неизвинени отсъствия;

2.за тежки и системни нарушения на настоящия правилник, за които на ученикът/чката е наложена вътрешна санкция по ал.2 за същите;

3.участие в хазартни игри на територията на училището;

4.за съзнателно повтарящо се поведение, което застрашава в голяма степен физическото здраве на ученици и служители в 76 ОУ - физическа саморазправа, съзнателен опит за причиняване на физическа травма и др., при вече наложена санкция по ал.2 за него и и описани в дневника на класа;

5. за съзнателно повтарящо се поведение, което застрашава в голяма степен психичното здраве на ученици и служители в 76 ОУ „ У. Сароян“ - арогантно поведение, грубо отношение и думи, обида на основание на външен вид, произход и състояние, компетенции и др., при вече наложена санкция по ал.2 за него и описани в дневника на класа;

6.неразрешено ползване на частна или училищна собственост;

7.нерегламентирано ползване на електронна техника в учебен час, заснемане на видеоклип или снимков материал с цел уронване престижа на ученик;

8.придобиване на чужди лични снимки и клипове и заснети в учебен час ви от социалните мрежи с цел психически тормоз над ученици;

9.Санкцията „Предупреждение за преместване в друго училище“ се налага със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет, при писмено уведомена териториална структура за закрила на детето и писмено уведомен родител за причините за налагането ѝ и бъдещите възможни и наложителни съвместни дейности за преодоляване на проблемното поведение;

10.Срокът на санкцията е до края на учебната година, в която е наложена. Когато санкцията „Предупреждение за преместване в друго училище“ е наложена до 30 учебни

дни преди края на втория учебен срок, тя влиза в сила от началото на следващата учебна година;

11.Санкцията не се налага на ученици в класовете от начален етап;

12.Ученик, на когото е наложена санкцията, се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех за срока на санкцията.

(4)Санкция „Преместване в друго училище“ се налага и регламентира, както следва:

1.за допуснати над 15 неизвинени отсъствия;

2.за тежки еднократни нарушения на настоящия правилник;

3. за тежки и системни нарушения на настоящия правилник, за които на ученика/чката е наложена вътрешна санкция по ал.2 и ал.3 за същите;

4. доказано тютюнопушене и употреба и разпространение на алкохол или наркотични вещества в сградата и района на училището;

5.за съзнателно повтарящо се поведение, което застрашава в голяма степен физическото здраве на ученици и служители в 76 ОУ - физическа саморазправа, съзнателно предизвикана физическа травма и др., при вече наложена санкция по ал.2 и ал.3 за него и и описани в дневника на класа;

6.за съзнателно повтарящо се поведение, което застрашава в голяма степен психичното здраве на ученици и служители в 76 ОУ „ У. Сароян“ - арогантно поведение ,грубо отношение и думи, обида на основание на външен вид, произход и състояние, компетенции и др., при вече наложена санкция по ал.2 и ал.3 за него и описани в дневника на класа;

7.повторна кражба или безвъзвратно увреждане на частна или училищна собственост;

8.нерегламентирано ползване на електронна техника в учебен час, заснемане на видеоклип или снимков материал , практически използвана за уронване престижа на учител или служител на 76 ОУ ;

9.отправени писмени и устни заплахи за живота и здравето на учител или служител на училището;

10.непозволено ползване и качване на чужди лични снимки и клипове и заснети в учебен час в социалните мрежи на съученици, учители и служители на 76 ОУ „У. Сароян“ с цел психически тормоз и уронване на престижа;

(2) Дейностите в полза на училището по ал.1 т.6 са: почистване на класна стая, коридори, училищния двор. Дейността се осъществява, като ученикът съвместно с класния ръководител избира конкретна дейност, определена в правилника за дейността на училището, която да извърши в полза на училището или паралелката.

(3) Дейността в полза на училището или паралелката трябва да е съобразена с възрастовите особености и здравословното състояние на учениците и да не унижава тяхното достойнство.

(4) Санкциите по ал. 1 се налагат и за допуснати неизвинени отсъствия:

- за 5 (пет) и повече неизвинени отсъствия ученикът се санкционира със “забележка” по чл.199 ал.1 т.1 от ЗПУО и писмено се уведомява родителят/ настойникът от класния ръководител.

- за 10 (десет) и повече неизвинени отсъствия – със санкция “предупреждение за преместване в друго училище” по чл.199 ал.1 т.3 от ЗПУО и писмено се уведомява родителят/ настойникът от класния ръководител.

- при 15 (петнадесет) и повече отсъствия – с “преместване в друго училище до края на учебната година” по чл.199 ал.1 т.4 от ЗПУО след доклад на класния ръководител и решение на ПС.

- при допуснати отсъствия за повече от 50 дни, директорът на училището по предложение на ПС определя със заповед условията и реда за завършване на учебния срок или учебната година.

(5) Санкциите по чл.199 ал. 1, т. 1 се налагат със заповед на директора по мотивирано предложение на класния ръководител, а тези по 199 ал.1 т.3 и т.4 – със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет.

(6) За откриване на процедура по налагане на санкциите по чл. 199, ал. 1 директорът задължително уведомява родителя, а в случаите по чл. 199, ал. 1, т. 3 – 5 – и съответните териториални структури за закрила на детето.

(7) В процедурата по налагане на санкция малолетният ученик се представлява от родителя си или от оправомощено от родителя лице, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със съгласието на родителите си.

(8) Директорът е длъжен преди налагане на санкция по чл.199 ал. 1, т. 1 , т. 2 и т.3 да изслуша ученика и да провери фактите и обстоятелствата, свързани с нарушението.

(9) Ученикът има право преди налагане на съответната санкция да бъде изслушан и/или писмено да обясни фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. Изслушването задължително се извършва в присъствието на психолог или на педагогически съветник.

(10) Родителят на ученика има право да присъства на изслушването и да изрази мнение, както и да участва в процедурата по налагане на санкцията при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

(11) Конкретните условия и ред за налагане на санкциите по чл. 199 се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 31. (1) Заповедта за налагане на санкцията се издава в 14-дневен срок от предложението на класния ръководител или педагогическия съвет.

(2) В заповедта по ал. 1 се посочват видът на санкцията, срокът и мотивите за налагането ѝ.

(3) Заповедта се съобщава в тридневен срок от издаването ѝ на ученика и на родителя му, а заповедта за налагане на санкция "преместване в друго училище" – и на началника на регионалното управление на образованието.

- (4) Санкция по т.4 се налага като крайна мярка при тежки нарушения.
- (5) Санкцията по чл.199 ал. 1, т.4 от ЗПУО влиза в сила от началото на следващата учебна година в случай, че е наложено до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок.
- (6) Санкциите по ал. 1 се заличават с изтичане на съответната учебна година. Санкцията по ал. 1, т. 1 или т.3 може да се заличи и предсрочно по реда на ал. 2.
- (7) Наложените санкции се отразяват в електронния дневник.
- (8) Ученик, наказан по чл.199 ал. 1, т.4, продължава обучението си в друго училище при условия и по ред, определени със заповед на началника на РУО. След заличаване на санкцията ученикът може да продължи обучението си в училището, в което е преместен.
- (9) Заповедите на директора за налагане на санкциите по ал. 1 могат да се оспорват по административен ред пред началника на РУО. Заповедта по ал. 1 може да се обжалва при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.
- (10) Санкции не се налагат на ученици, когато поведението им е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи
- (11) При вписани до 5 забележки на ученик в дневника и/ или в протокола за дежурство на дежурния учител по време на междучасие за нарушение на дисциплината в час или на междучасие, класният ръководител уведомява с писмо родителя/ настойника. Същият се поканва на разговор.

При вписани още 3 забележки след разговора, ученикът се санкционира съгласно чл.199 от ЗПУО.

За всички предприети стъпки и мерки класният ръководител уведомява в писмен доклад директора на училището.

РОДИТЕЛИ

Чл. 32. (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на детето или ученика го прави необходимо. По-голяма част от комуникацията се осъществява в електронна среда (по телефон, електронна поща, платформи и др.).

(2) Средство за връзка със семейството на ученика може да бъде електронната поща на един от родителите, както и електронният дневник на паралелката.

Чл. 33. Родителите имат следните права:

1. периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;
2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно и за двете страни време;
3. да се запознаят с училищния учебен план ;

4. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на детето или ученика;
5. най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им; Не по-малко от два пъти месечно да посещават училището, за да се осведомяват за детето си от класния ръководител в определения за това по график от директора ден и час за консултации с родителите.
6. да избират и да бъдат избирани в Обществения съвет на училището;
7. да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището.
8. да подават само поименни жалби до директора. Анонимни жалби няма да бъдат разглеждани.

Чл.34. (1) Родителите имат следните задължения:

1. да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на ученика;
2. да запишат при условията на чл. 12 от ЗПУО детето в първи клас или ученика в училище в случаите на преместване в друго населено място или училище;
3. редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила, като минимум два пъти в учебен срок да посещават класния ръководител в приемния му час;
4. да спазват Правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на детето и ученика;
5. да попълват декларации за информирано съгласие в началото и по време на учебната година, свързани с осигуряването на безопасността и здравето на децата им, нормалното протичане на образователния процес, организацията на дейностите в училището и други текущо възникнали въпроси, в т.ч. самостоятелното прибиране без родител или настойник на ученик в начален етап у дома;
6. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
7. да участват в родителските срещи;
8. да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.
9. да възстановяват нанесените от ученика материални щети в тридневен срок от известяването от класния ръководител. При невъзможност за финансово обезпечаване, щетата може да бъде възмездена чрез доброволен труд в полза на училището;
10. да зачитат предвидените в Закона за закрила на детето мерки и да съдействат при осъществяването на дейности по закрила на детето.
11. При възникнал проблем да се обръщат първо към класния ръководител, след това към директора.

(2) Родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение по чл. 112, ал. 1, т. 2 от ЗПУО, както и в самостоятелна организация, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5, да осигурят необходимите условия за обучение, познавателни книжки, учебници и учебни помагала, както и да прилагат по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на детето.

(3) Родителите са длъжни да не допускат явяването на ученика с облекло или вид, които не съответстват на ПДУ, положението му на ученик и на добрите нрави.

(4) Родителите нямат право да уронват авторитета на училището и учителите /с думи и/или действия/;

(5) Родителят е длъжен при отсъствие на ученика предварително да уведоми класния ръководител в рамките на учебния ден, в който детето му отсъства.

(6) Родителят е длъжен да уведоми класния ръководител и медицинското лице в училище, ако детето му има хронично заболяване.

(7) Родителят е длъжен да уведоми класния ръководител своевременно при промяна на местоживеенето, адреса и телефона си.

(8) Родителят няма право да влиза в сградата на училището по време на учебните занятия освен в случаите на предварително уговорена среща с учител, класния ръководител или директора.

(9) Права и задължения на родителите, чиито деца посещават ГЦОУД:

1. Родителят е длъжен да осигури присъствието на ученика и на следобедните занимания.

2. Родителят е длъжен да представи в срок от три дни медицинска бележка при здравословни причини за отсъствието на ученика от следобедни занятия.

3. Родителят има право при необходимост по семейни причини да допусне отсъствия на детето си:

- до 3 дни в една учебна година с уведомление до класния ръководител;

- до 7 дни в една учебна година с предварително подадена писмена молба до директора на училището за разрешение;

ПЕДАГОГИЧЕСКИ СЪВЕТ

Чл. 35.

(1) В заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас може да участват представители на обществения съвет, настоятелството, медицинското лице, което обслужва училището, ученици, както и други лица.

(2) Директорът, в качеството си на председател на педагогическия съвет, кани писмено представителите на обществения съвет и на настоятелството на заседанията на

педагогическият съвет, като им предоставя възможно най-пълна информация по въпросите, които предстои да бъдат обсъждани.

Чл. 36. (1) Педагогическият съвет в училището:

1. приема стратегия за развитие на училището за следващите 4 години с приложени към нея план за действие и финансиране;
2. приема правилник за дейността на училището;
3. приема училищния учебен план;
4. приема формите на обучение;
5. приема годишния план за дейността на училището;
6. приема учебни планове за индивидуална форма на обучение;
7. приема мерки за повишаване качеството на образованието;
8. приема програма за превенция на ранното напускане на училище;
9. приема програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи;
10. предлага на директора разкриване на занимания по интереси;
11. прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените в този закон случаи;
12. определя училищни символи и ритуали и други отличителни знаци;
13. участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;
14. запознава се с бюджета на училището, както и с отчетите за неговото изпълнение;
15. периодично, най-малко три пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати;
16. упражнява други правомощия, определени с нормативен акт.

Чл. 37. Документите по ал.1, т.1–5 и т.7– 9 се публикуват на интернет страницата на училището.

Чл. 38. (1) Педагогическият съвет се свиква от директора в последната седмица на всеки месец. Мястото на провеждане на заседанията е учителската стая. Извънредно заседание се свиква по писмено искане до директора на най-малко 1/3 от числения му състав.

(2) Решенията се приемат с обикновено мнозинство при присъствието на не по-малко от 2/3 от числения му състав.

(3) Решенията на Педагогическият съвет могат да се отменят от самия съвет с квалифицирано мнозинство (2/3 от гласовете на присъстващите) или от началника на РУО.

- (4) За всяко заседание на Педагогическия съвет се води протокол.
- (5) Дневният ред на Педагогическия съвет се обявява предварително от директора;
- (6) Присъствието на учителите на педагогически съвет е задължително.

ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

Чл. 39. Общественият съвет е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението му.

Чл. 40. Общественият съвет се състои от нечетен брой членове и включва един представител на финансиращия орган и най-малко трима представители на родителите на деца и ученици от институцията.

Чл. 41. Общественият съвет се свиква на заседание най-малко 4 пъти годишно, като задължително провежда заседание в началото на учебната година.

Чл. 42. (1) Директорът на училището има право да присъства на заседанията на обществения съвет и да изразява становище по разглежданите въпроси.

УЧИЛИЩНО НАСТОЯТЕЛСТВО

Чл. 43. (1) Училищното настоятелство е обществен орган, съгласно ЗПУО, ЗЮЛНЦ и устава му, за подпомагане дейността на училището, за постигане целите на учебно-възпитателния процес, както и за противодействие на наркоманията, дискриминацията във всички нейни форми на проявление и други вредни въздействия върху децата и учениците.

(2) С цел изграждане облика на училището училищното настоятелство предлага на ПС за утвърждаване униформено облекло, училищни символи и ритуали.

(3) УН се разпорежда със собствените си средства и те се изразходват за училищни цели.